

Handskrift 50A. Svenska missionssällskapets arkiv (1835-1969)

Delar av arkivet efter Svenska missionssällskapets verksamhet i Lappmarken tillfördes Forskningsarkivet som donation från Luleå stiftsbibliotek hösten 1986. Ombud för överlämnandet var prosten Sven Hansson i Umeå. Arkivet utgörs av material från den samiska verksamhet, som utgick från Svenska missionssällskapet. Det gällde verksamheter som skolor, barnhem, åldringsvård, nödhjälp och inte minst mission bland det samiska folket i norra Sverige - Jämtland, Västerbotten och Norrbottens län.

Föreningen bildades 1835. Från och med 1961-07-01 benämns föreningen Svenska missionssällskapet kyrkan och samerna. Föreningen upplöstes 2001 men lever i viss mån kvar i Stiftelsen Missionssällskapet Kyrkan och Samerna, med säte i Luleå.

Handskrift 50 Svenska missionssällskapets arkiv är fr.o.m. 2012 omordnat och nyförtecknat. Arkivalier som tidigare satt i arkivpärmar har förts in i arkivkartonger. Ur det tidigare ordnade arkivet har nu utbrutits fem föreningar (50A-E) som förtecknats som egna arkivbildare. **Se skiss** [[länk](#)]

Handskrift 50A består av volymer som berör skolverksamheten exempelvis olika typer av liggare över elever. Här återfinns även nödhjälpshandlingar, fastighetshandlingar, manushandlingar m.m.. En omfattande serie bestående av K.G. Beronius donation av Mariedals egendom, (Tibble) Uppsala län. Räkenskapsserierna består till stor del av kassaböcker och verifikat som berör skolor och ålderdomshem som låg under Missionssällskapets förvaltning. Den största delen av Svenska missionssällskapets arkiv finns på Kungliga bibliotekets handskriftsavdelning. Där finns bland annat protokollen 1835-1942, handlingar 1852-1975, kassaböcker 1835-1963.

Som historisk bakgrund hänvisas till följande böcker och artiklar i urval:

Bengt Sundkler. *Svenska missionssällskapet 1835-1876 : missionstankens genombrott och tidigare historia i Sverige*. 1937

Stig Hellsten. *Kyrkan och samerna. Utg. av Svenska Missionssällskapet Kyrkan och samerna i anledning av dess 150-åriga tillvaro*. 1985.

Ingvar Åhrén. *Änge : lappbarnhem - sameskola 1885-1985*. 1985

Sten Henrysson & Johnny Flodin. *Samernas skolgång till 1956*. (Spec. Källor och litteratur sid. 62 och ff.) *SCRIPTUM Nr. 35 Rapportser*. Utg. av Forskningsarkivet 1992.

Catarina Lundström. *Kvinnligt-manligt, samiskt-svenskt : om kvinnors mission i fjällvärden. Genus i historien Genusmaraton 2007: Mittsveriges genusforskare på frammarsch*. 2007

Umeå Forskningsarkivet 2011-05-09

Cuno Bernhardsson

1:e Arkivarie

Arkivförteckning

Handskrift 50A Svenska missionssällskapet

B. KONCEPT

- B.1 Koncept
1. Brevkoncept	1931-1935	Reg. ingår

C. CIRKULÄR

- C.1 Cirkulär
1. Kollektcirkulär	1888-1969	

D. LIGGARE OCH REGISTER

- D.1 Betygsliggare
1. Betygsliggare missionsskolan, Glommersträsk	1839-1851	
2. Betygsliggare missionsskolan, Karesuando	1882-1917	
3. Betygsliggare missionsskolan, Laxsjö	1846-1864	
4. Betygsliggare, missionsskolan, Laxsjö	1846-1883	Svenska barn
- D.2 Gåvoböcker
1. Julgåvor	1927-1928	
2. Julsändningar	1933-1942	
- D.3 Liggare, lapska skolbarn
1. Liggare	1910	Uppg. om föräldrarna
2. Liggare, Karesuando	1882-1917	
3. Liggare, Laxsjö missionsskola	1870-1883	
4. Liggare, Undersåkers missionsskola	1880-1917	Uppg. om föräldrarna
5. Liggare, Änge	1896-1918	"
- D.4 Vandringsbiblioteket
1. Bokliggare	1911-1931	Regler ingår
2. Kortregister, böcker		

E. KORRESPONDENS

- E.1 Korrespondens
1. Korrespondens	1942-1969	

F. ÄMNESORDNADE HANDLINGAR

- F.1 Anders Nilssons skolfond
1. Handlingar	1870-1900	Stensele skoldistrikt
2. Kapitalbok	1893-1908	Fonden bildad 1860 upphör 1961
3. Kapitalbok	1909-1920	Se kassabok 1921-
4. Kassabok	1869-1894	1894 kassakladd

	5. Kassabok	1894-1930	
	6. Kassabok	1931-1961	
	7. Verifikat	1900-1904	Handl. ingår
	8. Verifikat	1905-1924	
	9. Verifikat	1925-1933	
	10. Verifikat	1934-1961	Handl. Korr ingår
F.2	<u>Bäsksele lapska barnhem</u>		
	1. Korrespondens	1892	
	2. Verifikat	1895-1896	
F.3	<u>Lappmissionären i Sorsele</u>		
	1. Fastighetshandlingar	1930-1931	
	2. Fastighetshandlingar	1930-1934	
F.4	<u>Lappska ungdomens nödhjelpscomité</u>		
	1. Handlingar	1853-1903	
	2. Kassabok, gåvor	1860-1867	
	3. Kassabok, insamlingar	1856-1872	
	4. Styrelsemedlemmar	1856-1902	Stadgar ingår
F.5	<u>Manus</u>		
	1. Manus		
F.6	<u>Mariedals egendom</u>		
	Håtuna-Tibble Sthlms län. Donation av K.G. Beronius i Missionsällskapets ägo 1868-72		
	1. Avräkningsbok	1868	
	2. Avräkningsbok	1870	
	3. Avräkningsbok	1871	
	4. Avräkningsbok	1872	
	5. Kassabok	1868	
	6. Kassabok	1869	
	7. Kassabok	1870	
	8. Kassabok	1871	
	9. Kontrabok, apotek	1870	Apoteket Tibble
	10. Verifikat	1871-1872	
	11. Åtkomsthandlingar	1872	
F.7	<u>Reglementen</u>		
	1. Reglementen	1875-1932	
F.8	<u>Tal</u>		
	1. Tal		
G. RÄKENSKAPER			
G.1	<u>Kassaböcker, fonder</u>		
	1. Kassaböcker		Fonder A-W
G.2	<u>Kassaböcker, gamla lappar</u>		
	1. Kassabok	1906-1920	

	2. Kassabok	1920-1929	
	3. Kassabok	1929-1941	
G.3	<u>Kassaböcker, Änge lappbarnhem</u>		
	1. Kassabok	1880-1900	
G.4	<u>Medlems- och uppbördsböcker</u>		
	1. Medlems- och uppbördsbok	1837-1869	
G.5	<u>Verifikat, gamla lappar</u>		
	1. Verifikat	1906-1925	Kassarapp. Korr ingår
	2. Verifikat	1926-1933	"-"
	3. Verifikat	1934-1938	"-"
G.6	<u>Verifikat, lapska barnhemsfonden</u>		
	1. Verifikat	1865-1891	Kassarapp. Korr ingår
G.7	<u>Verifikat, Änge lappbarnhem</u>		
	1. Verifikat	1884-1900	Kassarapp. Korr. ingår
	2. Verifikat	1932-1937	
	3. Verifikat	1937-1944	
G.8	<u>Verifikat. övriga</u>		
	1. Verifikat	1945-1959	
H. STATISTIK OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE			
H.1	<u>Verksamhetsberättelser, skolor och barnhem</u>		
	1. Verksamhetsberättelser	1835-1951	Koncept
H.2	<u>Undervisningsstatistik</u>		
	1. Undervisningsstatistik	1915-1921	
K. KLIPP			
K.1	<u>Klipp</u>		
	1. Klipp	1942-1969	
Ö. ÖVRIGT			
Ö.1	<u>Tryck</u>		
	1. Berättelse Lappmarken	1840	